O NADPLOCHÁCH TOTÁLNĚ GEODETICKÝCH V RIEMANNOVĚ PROSTORU, II

FRANTIŠEK NOŽIČKA, Praha.

(Došlo dne 23. února 1953.) DT: 513.813

Článek je pokračováním dřívější práce „O nadplochách totálně geodetických v Riemannově prostoru, I, uveřejněném v Časopise pro pěstování matematiky, 78 (1953), 65-72. V předložené práci je uvedeno několik důležitých vět, týkajících se nutných podmínek pro existenci p-rozměrných totálně geodetických subvariet n-rozměrného prostoru Riemannova, vnořitelného do euklidovského prostoru dimense $n + 1$. Práce nenavazuje bezprostředně na shora citovaný dřívější článek; je zobecněním výsledků v něm uvedených.

V prvé části práce[1]) byly uvedeny některé nutné podmínky pro to, aby v obyčejném Riemannově prostoru V_n třídy I (t. j. Riemannův prostor V_n vnořitelný do $(n + 1)$-rozměrného euklidovského prostoru) existovaly totálně geodetické variety $(n - 1)$ rozměrné G_{n-1}.

V této druhé části práce budou obsaženy nutné podmínky pro existenci totálně geodetických variet p-rozměrných G_p $(2 \leq p < n)$ v uvažovaném obyčejném prostoru Riemannově V_n třídy I. Právě tak jako v prvé části budeme i zde vycházet z předpokladů, že

a) veličiny definující varietu V_n mají spojité parciální derivace podle souřadnic ξ^α ve V_n potřebného řádu;

b) hodnost druhého metrického tensoru $h_{\alpha\beta}$ ve V_n jest n.

Případ $n = 2$ vyloučíme z našich úvah.[2])

Při odvolání na prvou část práce budeme v poznámkách používat pro stručnost místo celé citace symbolu I.

Definice totálně geodetické plochy ve V_n a některé vztahy pro veličiny v G_p.

Podáme zde geometrickou definici totálně geodetické G_p $(2 \leq p < n)$ ve V_n, o níž jsme se zmínili v prvé části práce (Poznámka 4) ve spec. případě $p = n - 1$.

[1]) *Fr. Nožička:* O nadplochách totálně geodetických v Riemannově prostoru, I, Časopis pro pěstování matematiky, 78 (1953).

[2]) Viz [1]), poznámka 1.

Definice 1. *Totálně geodetickou varietou* G_p $(2 \leqq p < n)$ *ve* V_n *nazýváme p-rozměrnou varietu* V_p *vnořenou do* V_n[3]) *té vlastnosti, že každá křivka ve* V_p, *ve* V_p *geodetická, je též geodetickou ve* V_n *(pokud ovšem varieta této vlastnosti ve* V_n *existuje).*

Budeme nyní předpokládat, že existuje totálně geodetická varieta G_p ve V_n. Buďtež její parametrické rovnice

$$\xi^\alpha = \xi^\alpha(\eta^a), \ \alpha = 1, 2, \ldots, n; \ a = 1, \ldots, p, \tag{1,1}$$

při čemž předpokládáme samozřejmě, že rovnicemi (1,1) je definována lokálně regulární p-rozměrná varieta ve smyslu diferenciální geometrie.

Je-li $g_{\alpha\beta}$ metrickým tensorem ve V_n, pak v G_p je indukována metrika s metrickým tensorem

$$g_{ab} = B^\alpha_a B^\beta_b g_{\alpha\beta} \left(B^\alpha_a \equiv \frac{\partial \xi^\alpha}{\partial \eta^a} \right), \tag{1,2}$$

tedy metrika s posit. definitním metrickým tensorem g_{ab}. Pro koeficienty konexe indukované v G_p platí pak

$$\left\{ {c \atop ab} \right\} = \tfrac{1}{2} g^{cd} (\partial_a g_{db} + \partial_b g_{ad} - \partial_d g_{ab}), \tag{1,3$_a$}$$

kde g^{ab} je symetrický tensor v G_p, kontragredientní k tensoru g_{ab}. Značí-li ∇_a symbolický vektor Lagrangeovy derivace, potom platí

$$\left\{ {c \atop ab} \right\} \equiv B^\beta_d g^{dc} g_{\beta\alpha} \nabla_a B^\alpha_b \equiv B^\beta_d g^{dc} g_{\beta\alpha} \left(\partial_a B^\alpha_b + \left\{ {\alpha \atop \gamma\delta} \right\} B^\gamma_a B^\delta_b \right),$$

nebo stručněji

$$\left\{ {a \atop bc} \right\} \equiv C^c_\alpha \nabla_a B^\alpha_b , \tag{1,3$_b$}$$

kde

$$C^c_\alpha \equiv B^\beta_d g^{dc} g_{\beta\alpha} ,$$

což se výpočtem snadno ověří.

Systém rovnic

$$B^\alpha_a t_\alpha = 0 , \quad a = 1, \ldots, p, \tag{1,4}$$

je celkem soustavou p lineárně nezávislých homogenních rovnic pro n neznámých t_α. Pak můžeme však v každém uvažovaném bodě variety G_p najít $n - p$ vzájemně kolmých jednotkových vektorů $\underset{k}{t_\alpha}$, $k = p + 1, \ldots, n$, vyhovujících rovnici (1,4). Tedy

$$B^\alpha_a \underset{k}{t_\alpha} = 0 , \quad g_{\alpha\beta} \underset{k}{n^\alpha} \underset{l}{n^\beta} = \left\langle {1 \text{ pro } k = l \atop 0 \text{ pro } k \neq l,} \right. \tag{1,5}$$

[3]) Tedy p-rozměrnou varietu s indukovanou metrikou.

při čemž jsme definovali $\underset{k}{n}^\alpha \equiv g^{\alpha\beta}\underset{k}{t}_\beta$. Ze vztahu (1,3), (1,5) plyne pak t. zv. Gaussova formule

$$\nabla_a B_b^\alpha = \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} B_c^\alpha - \sum_{k=p+1}^{n} \underset{k}{h}_{ab} \underset{k}{n}^\alpha, \tag{1,6}$$

kde

$$\underset{k}{h}_{ab} \equiv -\underset{k}{t}_\alpha \nabla_a B_b^\alpha\,, \quad k = p + 1, \ldots, n\,. \tag{1,7}$$

Formule (1,6) platí pro obecnou V_p ve V_n. Tato formule se však podstatně zjednoduší pro totálně geodetickou varietu G_p.

Věta 1. *Nutná a postačující podmínka pro to, aby rovnicemi* (1,1) *byla definována totálně geodetická varieta V_p ve V_n, jest*

$$\nabla_a B_b^\alpha = \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} B_c^\alpha\,. \tag{1,8}$$

Důkaz: Pro důkaz nutnosti podmínky věty předpokládáme nejdříve, že rovnicemi (1,1) je definována p-rozměrná totálně geodetická varieta G_p ve smyslu definice 1.

Budiž v^a jednotkovým tečným vektorem regulární křivky v G_p. Složky tohoto vektoru ve V_n jsou pak $v^\alpha = B_a^\alpha v^a$. Nechť s je obloukem křivky. Potom platí

$$\nabla_s v^\alpha = \nabla_s(B_a^\alpha v^a) = v^a v^b \nabla_b B_a^\alpha + B_c^\alpha \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^c$$

a tedy vzhledem k (1,6)

$$\nabla_s v^\alpha = B_c^\alpha \left(\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^c + \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} v^a v^b\right) - \sum_{k=p+1}^{n} \underset{k}{h}_{ab} v^a v^b \underset{k}{n}^\alpha\,,$$

t. j.

$$\nabla_s v^\alpha = B_c^\alpha\, {}'\nabla_s v^c - \sum_{k=p+1}^{n} \underset{k}{h}_{ab} v^a v^b \underset{k}{n}^\alpha\,, \tag{1,9}$$

kde $'\nabla_s$ je symbol absolutní derivace v G_p.

Nechť nyní je v^c tečným jednotkovým vektorem křivky geodetické v G_p (s je její oblouk). Potom podle definice geodetik, je $'\nabla_s v^c = 0$; vztah (1,9) můžeme pak přepsat na tvar

$$\nabla_s v^\alpha = -\sum_{k=p+1}^{n} \underset{k}{h}_{ab} v^a v^b \underset{k}{n}^\alpha\,. \tag{1,9$_a$}$$

Poněvadž podle předpokladu je G_p totálně geodetickou a tedy každá geodetika v G_p je též geodetikou ve V_n, je $\nabla_s v^\alpha = 0$, odkud vzhledem k (1,9) plyne ihned

$$\underset{k}{h}_{ab} v^a v^b = 0\,, \quad k = p + 1, \ldots, n, \tag{1,10}$$

neboť vektory $\underset{k}{n}^\alpha$ jsou lineárně nezávislé. Protože každá geodetika v G_p je též geodetikou ve V_n, platí vztah (1,10) pro tečný vektor každé geodetiky v každém regulárním bodě variety G_p.

Za těchto okolností pak plyne z (1,10)

$$\underset{k}{h}_{ab} \equiv 0\,, \quad k = p + 1\,, \ldots, n^{4}). \tag{1,11}$$

Odtud je pak zřejmé, že Gaussova formule (1,6) se redukuje na tvar (1,8), čímž je nutnost podmínky věty dokázána.

Předpokládejme za druhé, pro důkaz postačitelnosti podmínky věty, že pro varietu V_p ve V_n, danou parametrickými rovnicemi (1,1), platí (1,8). Z (1,8), (1,6) plyne pak (1,11). V důsledku (1,11) se vztah (1,9) redukuje na rovnice

$$\nabla_s v^\alpha = B^\alpha_a {}'\nabla_s v^a\,, \tag{1,12}$$

platné pro každou regulární křivku o tečném vektoru v^a ve V_p. Je-li v^a tečným jednotkovým vektorem libovolné geodetiky ve V_p, pak je $'\nabla_s v^a = 0$, což podle (1,12) implikuje $\nabla_s v^a = 0$. Tedy křivka je též geodetickou ve V_n. Odtud pak, ve smyslu definice 1, plyne, že V_p je totálně geodetickou varietou ve V_n, pro níž jsme zavedli symbol G_p.

Poznámka 1. Z (1,8) plynou jakožto podmínky integrability vztahy

$$B^\alpha_a B^\beta_b B^\gamma_c K_{\alpha\beta\gamma}^{\cdot\cdot\cdot\delta} = {}'K_{abc}^{\cdot\cdot\cdot d} B^\delta_d\,, \tag{1,13}$$

což je tak zvaná Gaussova rovnice pro případ totálně geodetické variety G_p ve V_n. V (1,13) značí $K_{\alpha\beta\gamma}^{\cdot\cdot\cdot\delta}$ tensor křivosti prostoru V_n, $K_{abc}^{\cdot\cdot\cdot d}$ tensor křivosti variety G_p. Z (1,13) plyne pak bezprostředně vzhledem k (1,5) další důležitý vztah

$$B^\alpha_a B^\beta_b B^\gamma_c \underset{k}{n}^\delta K_{\alpha\beta\gamma\delta} = 0\,, \quad k = p + 1, \ldots, n\,.$$

který v dalších úvahách použijeme.

§ 2. Nutné podmínky pro existenci totálně geodetických G_p ve V_n.

Nejdříve uvedeme velmi jednoduchý případ totálně geodetických variet G_p ve V_n.

---

[4]) Vztah (1,11) dokážeme z (1,10) na př. takto: Uvažujme v nějakém regulárním bodě variety G_p p vzájemně ortogonálních geodetických křivek v G_p s tečnými vektory $\underset{i}{v}^a$, $i = 1, 2, \ldots, p$. Potom platí podle (1,10)

$$\underset{k}{h}_{ab} \underset{i}{v}^a \underset{i}{v}^b = 0 \quad \text{pro} \quad i = 1, \ldots, p;\; k = p + 1, \ldots, n\,. \tag{*}$$

Pro geodetickou křivku jdoucí uvažovaným bodem s tečným vektorem $v^a = \underset{1}{\lambda} \underset{i}{v}^a + \underset{2}{\lambda} \underset{j}{v}^a$ $\underset{1}{\lambda} \neq 0$, $\underset{2}{\lambda} \neq 0$, $i \neq j$ platí rovněž vztah (1,10), což vede k dalším podmínkám

$$\underset{k}{h}_{ab} \underset{i}{v}^a \underset{j}{v}^b = 0\,, \quad i \neq j\,, \quad i, j \in 1, 2, \ldots, p\,. \tag{**}$$

Snadnou úvahou plyne pak z (*), (**), vztah (1,11).

Věta 2. A. *Nechť existuje ve V_n totálně geodetická varieta G_p s parametrickými rovnicemi* (1,1). *Nechť v každém regulárním bodě této variety G_p je splněn vztah*

$$w_{ab} \equiv B^\alpha_a B^\beta_b h_{\alpha\beta} = 0\,. \tag{2,1}$$

Potom varieta G_p je p-rozměrnou nadrovinou ve V_n, t. j. $G_p \equiv E_p$.[5])

B. *Jestliže varieta V_n obsahuje p-rozměrnou nadrovinu E_p, pak tato nadrovina je totálně geodetickou varietou G_p ve V_n a platí pro ni* (2,1).

Důkaz: Nejdříve dokážeme část A. věty 2. Budiž C nějaká křivka v G_p, kde G_p je totálně geodetická varieta ve V_n, definovaná rovnicemi (1,1). Nechť parametrické rovnice křivky C jsou

$$\eta^a = \eta^a(s)\,, \quad a = 1, \ldots, p\,, \tag{2,2}$$

kde s je obloukem této křivky. Jsou-li

$$X^A = X^A(\xi^\alpha)\,, \quad A = 1, 2, \ldots, n+1;\ \alpha = 1, \ldots, n, \tag{2,3}$$

rovnice variety V_n v E_{n+1}, kde X^A jsou pravoúhlé souřadnice kartézské bodů v E_{n+1}, potom složky tečného vektoru v^a křivky C v E_{n+1} jsou

$$v^A = B^A_a v^a = B^A_\alpha B^\alpha_a \frac{\mathrm{d}\eta^a}{\mathrm{d}s}\,, \tag{2,4}$$

kde

$$B^A_a \equiv \frac{\partial x^A}{\partial \eta^a}\,, \quad B^\alpha_a \equiv \frac{\partial \xi^\alpha}{\partial \eta^a}\,, \quad B^A_\alpha \equiv \frac{\partial x^A}{\partial \xi^\alpha}\,.$$

Z (2,4) plyne

$$\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^A \equiv \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} B^A_a v^a = v^a v^b \partial_b B^A_a + B^A_c \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^c\,. \tag{2,5}$$

Jest však vzhledem k (1,8), (2,1)[6])

$$\begin{aligned}
\partial_b B^A_a &= \partial_b (B^A_\alpha B^\alpha_a) = B^\alpha_a B^\beta_b \partial_\beta B^A_\alpha + B^A_\alpha \partial_b B^\alpha_a = \\
&= B^\alpha_a B^\beta_b \left(B^A_\gamma \begin{Bmatrix} \gamma \\ \alpha\beta \end{Bmatrix} - h_{\alpha\beta} N^A \right) + B^A_\alpha \partial_b B^\alpha_a = \\
&= B^A_\gamma \left(\partial_b B^\gamma_a + B^\alpha_a B^\beta_b \begin{Bmatrix} \gamma \\ \alpha\beta \end{Bmatrix} \right) = B^A_\gamma \nabla_b B^\gamma_a
\end{aligned}$$

a tedy

$$\partial_b B^A_a = B^A_\gamma B^\gamma_c \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} = B^A_c \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix}\,. \tag{2,6}$$

Z (2,6), (2,5) plyne potom

$$\frac{d}{\mathrm{d}s} v^A = B^A_c\, {}'\nabla_s v^c. \tag{2,7}$$

---

[5]) T. j. p-rozměrnou nadrovinou prostoru E_{n+1} v němž leží V_n.

[6]) a vzhledem ke Gaussově formuli pro varietu V_n v E_{n+1}, t. j. formuli $\partial_\beta B^A_\alpha = \{^{\gamma}_{\alpha\beta}\} B^A_\gamma - h_{\alpha\beta} N^A$, kde N^A je normální jednotkový vektor variety V_n.

Nechť křivka definovaná rovnicemi (2,2) je libovolnou geodetickou křivkou v G_p. Potom je $'\nabla_s v^c = 0$, což podle (2,7) implikuje $\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^A = 0$. Řešením posledních rovnic je však přímka v E_{n+1}, o rovnicích $x^A = \underset{0}{v^A} s + \underset{0}{x^A}$, kde $\underset{0}{v^A}$, $\underset{0}{x^A}$ jsou integrační konstanty. Geodetiky variety G_p jsou tedy přímky, z čehož vyplývá, že G_p je p-rozměrným euklidovským prostorem E_p ve V_n, čili, p-rozměrnou nadrovinou v E_{n+1}, obsaženou ve V_n. Tím je část A. věty dokázána.

Pro důkaz části B. věty předpokládáme, že varieta V_n obsahuje p-rozměrnou rovinu E_p prostoru E_{n+1}, kde V_n leží. Budiž $\eta^a = \eta^a(t)$ rovnice geodetické křivky — tedy přímky v E_p. Je-li v^a její jednotkový tečný vektor v E_p, potom složky tohoto vektoru v E_{n+1} jsou

$$v^A = B^A_a v^a = B^A_\alpha B^\alpha_a v^a = B^A_\alpha v^\alpha \,.$$ [7])

Odtud odvodíme snadno vztah

$$\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^A = B^A_\gamma \nabla_s v^\gamma - v^\alpha v^\beta h_{\alpha\beta} N^A. \tag{2,8}$$

Poněvadž naše křivka je přímkou v E_{n+1}, je $\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}s} v^A = 0$, a tedy, vzhledem k tomu, že N^A, B^A_γ, $\gamma = 1, 2, \ldots, n$ jsou lineárně nezávislé v E_{n+1}, dostaneme z (2,8)

a) $$\nabla_s v^\gamma = 0\,,$$

b) $$v^\alpha v^\beta h_{\alpha\beta} = 0\,.$$

Z rovnic a) plyne, že křivka je též geodetickou ve V_n. Tedy každá geodetika v E_p je též geodetikou ve V_n, t. j. E_p je totálně geodetickou ve V_n.

Rovnici b) lze psát ve tvaru

$$v^a v^b B^\alpha_a B^\beta_b h_{\alpha\beta} = v^a v^b w_{ab} = 0\,.$$

Poněvadž předchozí vztah platí pro každý směr v^a, plyne z tohoto vztahu $w_{ab} = 0$,[8]) což je právě vztah (2,1). Tím je věta 2 dokázána.

Nyní se obrátíme k případům, kdy není w_{ab} identicky rovno nule. Nejdříve však zavedeme následující definici:

Definice 2. *Nechť V_p $(2 \leqq p < n)$ je p-rozměrnou varietou ve V_n. Varietu V_p nazveme hlavní p-rozměrnou subvarietou prostoru V_n, jestliže tečný p-vektor variety V_p v každém jejím bodě je p-vektorem hlavním (t. j. je tvořen p-lineárně nezávislými vektory ležícími v hlavních směrech tensoru $h_{\alpha\beta}$ ve V_n).*[9])

---

[7]) Viz (2,4).

[8]) Důkaz se provede obdobně jako v analogickém případě z poznámky 4.

[9]) I. Úvahy v důkaze věty 4, před větou 5, rovnice (3,7), (3,8).

Věta 3. *Nechť G_p $(2 \leqq p < n)$ je totálně geodetická varieta ve V_n, definovaná rovnicemi* (1,1), *pro kterou se neanuluje tensor $w_{ab} = B^\alpha_a B^\beta_b h_{\alpha\beta}$ v každém jejím bodě. Potom varieta G_p je p-rozměrnou hlavní subvarietou prostoru V_n.*

Důkaz: Poněvadž podle předpokladu není w_{ab} všude v G_p roven nule, existují v G_p body, kde aspoň jedna složka tohoto tensoru je různá od nuly. Ze spojitosti uvažované veličiny plyne pak, že existuje celé okolí (obsahující uvažovaný bod), kde je tato složka různá od nuly.

Jakožto hlavní směr v G_p nazveme takový směr u^a v G_p, který vyhovuje rovnicím

$$(w_{ab} - \sigma g_{ab})\, u^a = 0\,, \tag{2,9}$$

kde

$$w_{ab} \equiv B^\alpha_a B^\beta_b h_{\alpha\beta}\,, \tag{2,10}$$

σ je skalár v G_p. Rovnice (2,9) můžeme též psát ve tvaru

$$(w^c_a - \sigma\delta^c_a)\, u^a = 0\,, \quad \text{kde} \quad w^c_a \equiv g^{cb} w_{ba}\,, \tag{2,9)*$$

δ^c_a je Kroneckerovo delta.

Charakteristická rovnice příslušná systému rovnic (2,9)*, t. j. rovnice

$$\text{Determinant } [w^c_a - \sigma\delta^c_a] = 0 \tag{2,10}$$

jest rovnicí p-tého stupně v σ s celkem p-reálnými kořeny (počítáno i s jejich násobností) v každém z uvažovaných bodů variety G_p. Z teorie hlavních směrů tensoru (reálného) je známo, že vždy lze najít p jednotkových vzájemně kolmých vektorů $\underset{i}{u}^a$, $i = 1, \ldots, p$ (v případě že σ_i jsou vesměs jednoduché kořeny rovnice (2,10), pak jednoznačně) takových, že vyhovují systému rovnic (2,9) a platí pro ně

$$w_{ab}\underset{i}{u}^a\underset{j}{u}^b = \begin{cases} 0 \text{ pro } i \neq j \\ 1 \text{ pro } i = j \end{cases}, \quad g_{ab}\underset{i}{u}^a\underset{j}{u}^b = \begin{cases} 0 \text{ pro } i \neq j \\ 1 \text{ pro } i = j \end{cases}, \tag{2,11}$$

kde i, j probíhají indexy $1, 2, \ldots, p$.

Nechť $\underset{i}{u}^a$ je jedním z hlavních směrů tensoru w_{ab} v G_p, odpovídající kořenu $\underset{i}{\sigma}$ charakteristické rovnice (2,10). Platí tedy pro tento směr

$$(w_{ab} - \underset{i}{\sigma} g_{ab})\, \underset{i}{u}^a = 0\,, \tag{2,12}$$

kterýžto systém rovnic můžeme, vzhledem k (1,2), (2,10) psát ve tvaru

$$(h_{\alpha\beta} - \underset{i}{\sigma} g_{\alpha\beta})\, \underset{i}{u}^\alpha B^\beta_b = 0\,, \quad \text{kde} \quad \underset{i}{u}^\alpha = B^\alpha_a \underset{i}{u}^a\,. \tag{2,13}$$

Složky $\underset{i}{u}^\alpha$ jsou tedy složkami vektoru $\underset{i}{u}^\alpha$ ve V_n. Z (2,13), (1,5) plyne

$$(h_{\alpha\beta} - \underset{i}{\sigma} g_{\alpha\beta})\, u^\alpha = \sum_{k=p+1}^{n} \underset{ik}{r}\, \underset{k}{t}_\beta\,, \tag{2,14}$$

při čemž

$$\underset{ik}{r} = h_{\alpha\beta}\underset{i}{u^{\alpha}}\underset{k}{n^{\beta}} \quad (\underset{k}{n^{\beta}} \equiv g^{\beta\alpha}\underset{k}{t_{\alpha}}) , \tag{2,15}$$

neboť

$$g_{\alpha\beta}\underset{i}{u^{\alpha}}\underset{k}{n^{\beta}} = g_{\alpha\beta}B^{\alpha}_{a}\underset{i}{u^{a}}\underset{k}{n^{\beta}} = B^{\alpha}_{a}\underset{k}{t_{\alpha}}v^{a} = 0$$

vzhledem k (1,5).

Podle předpokladu věty je G_p totálně geodetickou ve V_n. Potom platí nutně pro tuto varietu vztah (1,14). Pro tensor křivosti $K_{\alpha\beta\gamma}^{\cdots\delta}$ variety V_n v E_{n+1} platí však Gaussova rovnice

$$K_{\alpha\beta\gamma}^{\cdots\delta} = h^{\delta}_{\alpha}h_{\beta\gamma} - h^{\delta}_{\beta}h_{\alpha\gamma} \quad (h^{\delta}_{\beta} \equiv g^{\delta\varrho}h_{\varrho\beta}) , \tag{*}$$

kde $h_{\alpha\beta}$ je druhým metrickým tensorem variety V_n. Vzhledem k této Gaussově rovnici (*) můžeme vztah (1,14) psát ve tvaru

$$(B^{\alpha}_{a}\underset{k}{n^{\delta}}h_{\alpha\delta})\,(B^{\beta}_{b}B^{\gamma}_{c}h_{\beta\gamma}) = (h_{\delta\beta}\underset{k}{n^{\delta}}B^{\beta}_{b})\,(h_{\alpha\gamma}B^{\alpha}_{a}B^{\gamma}_{c}) . \tag{2,16}$$

Násobením vztahu (2,16) vektorem $\underset{i}{u^{a}}$ (a sečtením přes a) dostaneme, píšeme-li $\underset{i}{u^{a}}B^{\alpha}_{a} = \underset{i}{u^{\alpha}}$,

$$(\underset{i}{u^{\alpha}}\underset{k}{n^{\delta}}h_{\alpha\delta})\,(B^{\beta}_{b}B^{\gamma}_{c}h_{\beta\gamma}) = (h_{\delta\beta}\underset{k}{n^{\delta}}B^{\beta}_{b})\,(h_{\alpha\gamma}\underset{i}{u^{\alpha}}B^{\gamma}_{c}),$$

čili, vzhledem k (2,15)

$$\underset{ik}{r}\,.\,B^{\beta}_{b}B^{\gamma}_{c}h_{\beta\gamma} = (h_{\delta\beta}\underset{k}{n^{\delta}}B^{\beta}_{b})\,(h_{\alpha\gamma}\underset{i}{u^{\alpha}}B^{\gamma}_{c}) . \tag{**}$$

Z (2,13) plyne však

$$h_{\alpha\gamma}\underset{i}{u^{\alpha}}B^{\gamma}_{c} = \underset{i}{\sigma}g_{\alpha\gamma}\underset{i}{u^{\alpha}}B^{\gamma}_{c} = \underset{i}{\sigma}g_{ec}\underset{i}{u^{e}} , \tag{2,17}$$

takže vztah (**) můžeme uvést na tvar

$$\underset{ik}{r}B^{\beta}_{b}B^{\gamma}_{c}h_{\beta\gamma} = \underset{i}{\sigma}g_{ec}\underset{i}{u^{e}}(h_{\delta\beta}\underset{k}{u^{\delta}}B^{\beta}_{b}) . \tag{2,18}$$

Předpokládejme nejdříve, že by $\underset{i}{\sigma} = 0$, t. j. že by směr $\underset{i}{u^{a}}$ odpovídal nulovému kořenu charakteristické rovnice (2,10). Poněvadž v uvažovaných bodech variety G_p je tensor $w_{ab} = B^{\alpha}_{a}B^{\beta}_{b}h_{\alpha\beta}$ různý od nuly, plyne pak z (2,18) $\underset{ik}{r} = 0$, $k = p + 1, \ldots, n$. Tedy $\underset{i}{\sigma} = 0$, $\underset{i,k}{r} = 0 \Rightarrow h_{\alpha\beta}\underset{i}{u^{\alpha}} = 0$ (podle (2,14)). To však není možné, neboť podle předpokladu má tensor $h_{\alpha\beta}$ hodnost n a vektor $\underset{i}{u^{\alpha}}$ je nenulový. Je tedy

$$\underset{i}{\sigma} \neq 0,\ i = 1, 2, \ldots, p , \tag{2,19}$$

v uvažovaných bodech variety G_p.

Budiž nyní $\underset{j}{u}^a$ $(j \neq i)$ jiným hlavním směrem v G_p, kolmým ke směru $\underset{i}{u}^a$, t. j.

$$g_{ab}\underset{i}{u}^a\underset{j}{u}^b = 0\,. \tag{2,20}$$

Označíme-li $\underset{j}{u}^\alpha \equiv B^\alpha_a \underset{j}{u}^a$, pak vynásobením vztahu (2,18) vektorem $\underset{j}{u}^b$ a sečtením přes b dostaneme

$$\underset{ikj}{r}u^\beta B^\gamma_c h_{\beta\gamma} = \underset{i}{\sigma} g_{ec}\underset{i}{u}^e\,.\, h_{\delta\beta}\underset{k}{u}^\delta \underset{j}{u}^\beta\,,$$

což můžeme vzhledem k (2,15), (2,17) psát ve tvaru

$$\underset{ikj}{r}\,\underset{j}{\sigma} g_{ec}\underset{j}{u}^e = \underset{jki}{r}\,\underset{i}{\sigma} g_{ec}\underset{i}{u}^e\,.$$

Násobením tohoto vztahu vektorem $\underset{j}{u}^c$ plyne ihned (ježto $\underset{j}{\sigma}$ je podle (2,19) různé od nuly a $\underset{j}{u}^c$ je nenulový vektor) s přihlédnutím k (2,20)

$$\underset{ik}{r} = 0\,, \quad k = p+1\,,\ldots, n\,. \tag{2,21}$$

Z (2,21), (2,14) dostaneme tak

$$(h_{\alpha\beta} - \underset{i}{\sigma} g_{\alpha\beta})\,\underset{i}{u}^\alpha = 0\,. \tag{2,22}$$

Systém rovnic

$$(h_{\alpha\beta} - \sigma g_{\alpha\beta})\,u^\alpha = 0$$

jest však systém rovnic pro hlavní směry tensoru $h_{\alpha\beta}$ ve V_n.[10]) Podle (2,22) je tedy u^α hlavním směrem ve V_n.

Tedy každý hlavní směr v G_p, příslušný tensoru w_{ab} v G_p leží v hlavním směru tensoru $h_{\alpha\beta}$ ve V_n, jak plyne z (2,12), (2,22). Obsahuje tedy varieta G_p v každém svém bodě p hlavních (lineárně nezávislých) směrů prostoru V_n. Je tedy hlavní p- rozměrnou subvarietou prostoru V_n ve smyslu definice 2, tak jak bylo dokázat.

Věta 4. *Nechť G_p jest p-rozměrná totálně geodetická varieta ve V_n ($2 \leqq p < n$). Potom existuje v E_{n+1} (v němž leží V_n) $p+1$ rozměrná nadrovina E_{p+1}, obsahující varietu G_p.*

Důkaz: Gaussovu rovnici (1,13) můžeme přepsat na tvar

$$B^\alpha_a B^\beta_b B^\gamma_c B^\delta_d K_{\alpha\beta\gamma\delta} = {}'K_{abcd}.$$

Z (*), (2,10) snadno nahlédneme, že tuto Gaussovu rovnici můžeme přepsat na tvar

$$'K_{abcd} = 2w_{d[a}w_{b]c}\,. \tag{2,23}$$

---

10) I. rovnice (3,7).

Nechť D_c jest symbolem Van d. Waerden-Bortolotti-ho kovariantní derivace.[11]) Potom můžeme (1,8) psát stručně ve tvaru (viz pozn. [11]))

$$D_a B_b^\alpha = 0 \,. \tag{2,24}$$

Poněvadž jest

$$'\nabla_c w_{ab} = D_c w_{ab} \,, \quad \nabla_c h_{\alpha\beta} = D_c h_{\alpha\beta} \,, \tag{2,25}$$

můžeme vzhledem k známým vlastnostem operace D_a psát

$$D_a w_{bc} = D_a B_b^\alpha B_c^\beta h_{\alpha\beta} = B_c^\beta h_{\alpha\beta} D_a B_b^\alpha + B^\beta h_{\alpha\beta} D_a B_b^\alpha + \\ + B_b^\alpha B_c^\beta D_a h_{\alpha\beta} \,,$$

a tedy vzhledem k (2,24), (2,25)

$$'\nabla_c w_{ab} = B_b^\alpha B_c^\beta B_a^\gamma \nabla_\gamma h_{\alpha\beta} \,. \tag{2,26}$$

Poněvadž pro varietu V_n v E_{n+1} jest splněna Gauss-Codazziho rovnice $\nabla_{[\gamma} h_{\alpha]\beta} = 0$, t. j. tensor $\nabla_\gamma h_{\alpha\beta}$ je symetrickým v indexech γ, α, β, plyne odtud a z (2,26)

$$\nabla_{[c} w_{a]b} = 0 \,. \tag{2,27}$$

Na rovnice (2,23), (2,27) můžeme se nyní dívat jiným způsobem.

Mysleme si, zcela mimo předchozí úvahy, že v euklidovském prostoru E_{p+1} dimense $p+1$ o pravoúhlých souřadnicích $y^{\bar{a}}$, $\bar{a} = 1, 2, \ldots, p+1$, je dána p-rozměrná varieta (nadplocha) V_p rovnicemi

$$y^{\bar{a}} = y^{\bar{a}}(\eta^b) \,, \quad \bar{a} = 1, 2, \ldots, p+1; \; b = 1, \ldots, p \,.$$

Nechť $M^{\bar{a}}$ jsou komponenty jednotkového vektoru normály variety V_p v E_{p+1}. Nechť g_{ab} jest prvým, w_{ab} druhým metrickým tensorem variety V_p a ∇'_c symbol kovariantní derivace příslušný metrické konexi z tensoru g_{ab} ve V_p. Potom pro tuto varietu V_p platí jednak Gaussova formule

$$\partial_b B_c^{\bar{a}} = \begin{Bmatrix} e \\ bc \end{Bmatrix} B_e^{\bar{a}} - w_{bc} M^{\bar{a}} \,, \tag{2,28}$$

kde $B_c^{\bar{a}} \equiv \dfrac{\partial y^{\bar{a}}}{\partial \eta^c}$, jednak

$$\partial_b M^{\bar{a}} = B_c^{\bar{a}} g^{cd} w_{db} \,. \tag{2,29}$$

Dívejme se na systém rovnic (2,28), (2,29) jako na systém parciálních dife-

---

[11]) Operace D_c je takto definována: Nechť $T^{c\alpha\beta\ldots}_{\gamma a\ldots}$ je tensorem ve V_p vzhledem k indexům $a, b, c, \ldots$, tensorem ve V_n vzhledem k indexům $\alpha, \beta, \gamma, \ldots$ Potom

$$D_b T^{c\alpha\beta\ldots}_{\gamma a\ldots} = \partial_b T^{c\alpha\beta\ldots}_{\gamma a\ldots} + \left\{ {c \atop eb} \right\} T^{e\alpha\beta\ldots}_{\gamma a\ldots} - \left\{ {e \atop ab} \right\} T^{c\alpha\beta\ldots}_{\gamma e\ldots} + \left\{ {\alpha \atop \mu\nu} \right\} B_b^\nu T^{c\mu\beta\ldots}_{\gamma a\ldots} + \\ + \left\{ {\beta \atop \mu\nu} \right\} B_b^\nu T^{c\alpha\mu\ldots}_{\gamma a\ldots} - \left\{ {\mu \atop \gamma\nu} \right\} B_b^\nu T^{c\alpha\beta\ldots}_{\mu a\ldots} + \ldots$$

Tak můžeme na př. vztah (1,8) psát stručně ve tvaru $D_a B_b^\alpha = 0$. Poznamenejme ještě, že operace D_c má aditivní a distributivní vlastnosti.

renciálních rovnic pro $M^{\bar{a}}$, $B^{\bar{a}}_{c}$. Potom podmínky integrability těchto rovnic jsou právě vztahy (2,23), (2,27).

Vraťme se nyní k vlastnímu důkazu naší věty. Poněvadž G_p je podle předpokladu věty totálně geodetickou ve V_n, platí pro ni, jak bylo ukázáno (2,23), (2,27). Tedy podmínky integrability rovnic (2,28), (2,29) jsou identicky splněny. Lze tedy varietu G_p vnořit do euklidovského prostoru E_{p+1}, který leží v E_{n+1} a představuje tedy $p + 1$ dimensionální nadrovinu v E_{n+1}, jak jsme chtěli dokázat.[12])

Poznámka 2. Můžeme si nyní položit otázku, jaká je orientace vektoru M z rovnic (2,28), (2,29) v prostoru E_{n+1}, kde leží varieta V_n.

Jestliže je G_p totálně geodetickou ve V_n, potom podle věty 4 existuje v E_{n+1} nadrovina E_{p+1}, která obsahuje varietu G_p. Nechť jsou tedy $y^{\bar{a}}$, $\bar{a} = 1, \ldots, p + 1$ kartézské souřadnice v E_{p+1},

$$y^{\bar{a}} = y^{\bar{a}}(\eta^a)\,, \quad \bar{a} = 1, \ldots, p + 1;\ a = 1, \ldots, p, \tag{2,30}$$

pak rovnice variety G_p v E_{p+1}.[13]) Naši varietu E_{p+1}, v níž leží G_p, můžeme jakožto útvar v E_{n+1} popsat rovnicemi

$$\tilde{x}^A = \tilde{x}^A(y^{\bar{a}})\,, \quad A = 1, \ldots, n + 1\,; \quad \bar{a} = 1, \ldots, p + 1, \tag{2,31}$$

při čemž $\tilde{x}^A$ jsou lineárními funkcemi nezávisle proměnných $y^{\bar{a}}$, $\bar{a} = 1, \ldots, \ldots, p + 1$. Varietu G_p jakožto útvar v E_{n+1} můžeme vzhledem k (2,30), (2,31) popsat parametrickými rovnicemi

$$\tilde{x}^A = \tilde{x}^A(y^{\bar{a}}(\eta^a))\,. \tag{2,32}$$

Na druhé straně je varieta G_p jakožto útvar ve V_n, při čemž V_n leží v E_{n+1}, popsána rovnicemi

$$x^A = x^A(\xi^\alpha(\eta^a))\,, \tag{2,33}$$

jak je zřejmé z (1,1), (2,3). Z (2,32), (2,33) plyne pak identita

$$\tilde{x}^A(y^{\bar{a}}(\eta^a)) = x^A(\xi^\alpha(\eta^a))\,.$$

Z této identity plyne parciálním derivováním podle η^a

$$\tilde{B}^A_{\bar{a}} B^{\bar{a}}_a = B^A_\alpha B^\alpha_a = B^A_a\,, \tag{2,35}$$

kde $\tilde{B}^A_{\bar{a}} \equiv \dfrac{\partial \tilde{x}^A}{\partial y^{\bar{a}}}$ jsou konstanty (neboť, jak bylo shora řečeno, jsou $\tilde{x}^A$ lineárními funkcemi proměnných $y^{\bar{a}}$). Symboly B^A_α, B^α_a mají dřívější význam.

Parciálním derivováním podle η^b levé strany v (2,35) dostaneme tak — vzhledem k (2,28), (2,35)

$$\partial_b(\tilde{B}^A_{\bar{a}} B^{\bar{a}}_a) = \tilde{B}^A_{\bar{a}} \partial_b B^{\bar{a}}_a = \tilde{B}^A_{\bar{a}} \left(\begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} B^{\bar{a}}_c - w_{ab} M^{\bar{a}} \right) = \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} B^A_c - w_{ab} \tilde{B}^A_{\bar{a}} M^{\bar{a}}. \tag{a}$$

---

[12]) Viz na př. *J. A. Schouten:* Einführung in die neueren Methoden der Differentialgeometrie II, Groningen-Batavia, 1938, str. 142.

[13]) Rovnice (2,30) jsou výsledkem integrace rovnic (2,28), (2,29).

Parciálním derivováním pravé strany v (2,35) dostaneme podle pozn. [6]), (1,8), (2,10)

$$\partial_b(B^A_\alpha B^\alpha_a) = B^\alpha_a B^\beta_b \partial_\beta B^A_\alpha + B^A_\gamma \partial_b B^\gamma_a = B^\alpha_a B^\beta_b \left(\begin{Bmatrix} \gamma \\ \alpha\beta \end{Bmatrix} B^A_\gamma - h_{\alpha\beta} N^A \right) + B^A_\gamma \partial_b B^\gamma_a =$$

$$= B^A_\gamma \nabla_b B^\gamma_a - B^\alpha_a B^\beta_b h_{\alpha\beta} N^A = B^A_c \begin{Bmatrix} c \\ ab \end{Bmatrix} - w_{ab} N^A . \tag{b}$$

Pozorováním pravých stran v (a), (b) plyne

$$w_{ab}(N^A - B^A_{\bar{a}} M^{\bar{a}}) = 0 . \tag{2,36}$$

Jednoduchý případ, kdy $w_{ab} = 0$ v každém bodě variety G_p, jsme vyřídili větou 2. Jestliže uvažujeme varietu G_p z věty 3 (tedy w_{ab} není roven nule v uvažovaném oboru variety G_p), potom plyne z (2,36)

$$N^A = \tilde{B}^A_{\bar{a}} M^{\bar{a}} . \tag{2,37}$$

Má tedy vektor $M^{\bar{a}}$ v E_{p+1} složky v E_{n+1} rovny N^A, t. j. vektor M splývá s normálou N variety V_n v bodech variety G_p. Nyní můžeme vyslovit tuto větu:

Věta 5. *Budiž $\underset{0}{P}$ bodem variety V_n a $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ p-vektor z p hlavních lineárně nezávislých směrů tensoru $h_{\alpha\beta}$ variety V_n v tomto bodě. Existuje-li p-rozměrná totálně geodetická varieta G_p ve V_n, která*

a) prochází bodem $\underset{0}{P}$,

b) obsahuje v bodě $\underset{0}{P}$ p-vektor $\underset{0}{\mathfrak{P}}$,

c) není p-rozměrnou nadrovinou ve V_n, potom

1. *je G_p jedinou totálně geodetickou varietou p-rozměrnou ve V_n s vlastnostmi a), b), c),*

2. *varieta G_p leží v $(p + 1)$-rozměrné nadrovině E_{p+1}, procházející bodem $\underset{0}{P}$, obsahující p-vektor $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ a normálu variety V_n v bodě $\underset{0}{P}$.*

Důkaz: Nutná podmínka z věty 3 je v bodě $\underset{0}{P}$ splněna. Podle věty 4 existuje $(p + 1)$ rozměrná nadrovina E_{p+1} ve V_n obsahující varietu G_p. Prochází tedy tato nadrovina bodem $\underset{0}{P}$ a obsahuje p-vektor hlavní $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ v tomto bodě. Bod $\underset{0}{P}$ je bodem variety V_n s normálním vektorem $\underset{0}{N^A}$ v bodě $\underset{0}{P}$. Podle poznámky 2 obsahuje nadrovina E_{p+1}, obsahující G_p, normální vektor $\underset{0}{N^A}$. Avšak bodem $\underset{0}{P}$ v E_{n+1}, normálním vektorem $\underset{0}{N^A}$ v bodě $\underset{0}{P}$ a hlavním p-vektorem $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ je E_{p+1} jakožto útvar v E_{n+1} jednoznačně stanovena.

Existuje-li tedy totálně geodetická p-rozměrná varieta s vlastnostmi a), b), c), potom tato varieta G_p je průnikem variety V_n (jež je jednoznačně definována v E_{n+1}) s jednoznačně definovanou nadrovinou E_{p+1} ve V_n. S tvrzením 2. věty platí tedy též tvrzení 1. Tím je důkaz věty 5 proveden.

Poznámka 3. Důkaz věty 5 lze snadno sledovat v početní symbolice. Buďtež $\underset{i}{v}^\alpha$, $i = 1, 2, \ldots, p$ jednotkové vzájemně kolmé vektory v hlavních směrech tensoru $h_{\alpha\beta}$ ve V_n, $(\underset{i}{v}^\alpha)_0$, $i = 1, \ldots, p$ pak složky těchto vektorů v bodě $\underset{0}{P}$ variety V_n, jehož souřadnice v E_{n+1}, v němž V_n leží, označme

$$\underset{0}{x}^A = x^A(\xi_0^\alpha)\,, \quad A = 1, 2, \ldots, n+1\,;\ \alpha = 1, \ldots, n.$$

Vektory $(\underset{i}{v}^\alpha)_0$ mají složky v E_{n+1}

$$(\underset{i}{v}^A)_0 = (B_\alpha^A \underset{i}{v}^\alpha)_0\,, \quad i = 1, \ldots, p\,.$$

Nechť hlavní p-vektor $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ v bodě $\underset{0}{P}$ je tvořen uvedenými hlavními vektory $(\underset{i}{v}^A)_0$ v tomto bodě. Je-li $\underset{0}{N}^A$ jednotkový vektor normály variety V_n v bodě $\underset{0}{P}$, potom rovnice nadroviny E_{p+1} v E_{n+1} jdoucí bodem $\underset{0}{P}$, obsahující p-vektor $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ a vektor $\underset{0}{N}^A$ v tomto bodě, tedy nadroviny obsahující G_p, jsou

$$(x^A - \underset{0}{x}^A)\,(\underset{k}{t}_A)_0 = 0\,, \quad k = p+1, \ldots, n, \tag{2,38}$$

kde $\underset{0}{x}^A$ jsou souřadnice bodu $\underset{0}{P}$, x^A souřadnice běžného bodu v E_{p+1}, $(\underset{k}{t}_A)_0$ jsou pro $k = p+1, \ldots, n$ jednotkové, vzájemně kolmé vektory v bodě $\underset{0}{P}$, ležící v hlavních směrech tensoru $h_{\alpha\beta}$ variety V_n v bodě $\underset{0}{P}$, které jsou kolmé k hlavním směrům $(\underset{i}{v}^A)_0$, tvořícím p-vektor $\underset{0}{\mathfrak{P}}$ v bodě $\underset{0}{P}$, tedy

$$(\underset{i}{v}^A \underset{k}{t}_A)_0 = 0\,, \quad i = 1, \ldots, p;\ k = p+1, \ldots, n\,. \tag{2,39}$$

Jsou-li (2,3) rovnice variety V_n v E_{n+1}, potom rovnice průniku variety V_n s nadrovinou (2,38) jsou

$$(x^A(\xi^\alpha) - \underset{0}{x}^A)\,(\underset{k}{t}_A)_0 = 0\,, \quad k = p+1, \ldots, n\,, \tag{2,40}$$

což je celkem $n - p$ rovnic mezi proměnnými ξ^α. Existuje-li tedy ve V_n totálně geodetické varietě G_p s vlastnostmi a), b), c) z věty 5, potom lze tuto varietu G_p jakožto útvar ve V_n popsat rovnicemi (2,40).

Soustava rovnic (2,40) jest soustavou $n - p$ implicitních vztahů mezi ξ^α tvaru

$$\Phi_k(\xi^\alpha) = 0\,, \quad k = p+1, \ldots, n\,. \tag{2,41}$$

Jest podle (2,40)

$$\frac{\partial \Phi_k}{\partial \xi^\alpha} = (\underset{k}{t}_A)_0 B^A_\alpha$$

a tedy

$$\left(\frac{\partial \Phi_k}{\partial \xi^\alpha}\right)_0 = (\underset{k}{t}_A B^A_\alpha)_0 = (B^A_\alpha g_{AB} \underset{k}{n}^B)_0 = (B^A_\alpha g_{AB} B^B_\beta \underset{k}{n}^\beta)_0 \,,$$

při čemž používáme označení $\underset{k}{n}^B \equiv g^{BA} \underset{k}{t}_A$, $\underset{k}{n}^\beta = g^{\beta\alpha} \underset{k}{t}_\alpha$. Tedy

$$\left(\frac{\partial \Phi_k}{\partial \xi^\alpha}\right)_0 = (\underset{k}{t}_\alpha)_0 .$$

Poněvadž hodnost matice $(\underset{p+1}{t}_\alpha, \underset{p+2}{t}_\alpha, \ldots, \underset{n}{t}_\alpha)_0$ jest $n - p$, můžeme z rovnic (2,41) tedy z rovnic (2,40) v okolí bodu $\underset{0}{P}$ vypočítat jednoznačně $n - p$ souřadnic jakožto funkce zbývajících p souřadnic ξ. Dosazením do rovnic (2,3) variety V_n dostaneme pak v okolí bodu $\underset{0}{P}$ jednoznačně varietu p-rozměrnou jakožto průnik nadroviny (2,38) s varietou V_n.

Poznámka 4. Výsledky v této práci jsou mocnou pomůckou k hledání postačujících podmínek pro existenci totálně geodetických subvariet ve V_n. (Postačující podmínky pro existenci totálně geodetických subvariet ve V_n spolu s příklady budou předmětem pozdější III. části práce.)